

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Grau de Lingüística

Treball de Fi de Grau

Curs 2023-2024

**Els estereotips sexistes a les xarxes socials.
Una anàlisi dels mecanismes més emprats**

NOM DE L'ESTUDIANT: Laura C. Úbeda Cuspinera
NOM DE LA TUTORA: Mariona Taulé Delor

Barcelona, juny de 2024

DECLARACIÓ AUTORIA

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Coordinació d'Estudis
Facultat de Filologia

Gran Via
de les Corts Catalanes, 585
08007 Barcelona

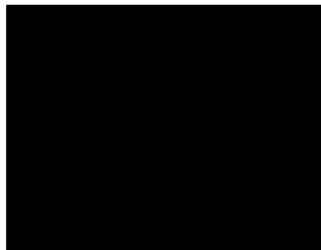
Tel. +34 934 035 594
fil-coord@ub.edu
www.ub.edu

Amb aquest escrit declaro que sóc l'autor/autora original d'aquest treball i que no he emprat per a la seva elaboració cap altra font, incloses fonts d'Internet i altres mitjans electrònics, a part de les indicades. En el treball he assenyalat com a tals totes les citacions, literals o de contingut, que procedeixen d'altres obres.

Tinc coneixement que d'altra manera, i segons el que s'indica a l'article 18, del capítol 5 de les Normes reguladores de l'avaluació i de la qualificació dels aprenentatges de la UB, l'avaluació comporta la qualificació de "Suspens".

Barcelona, a _____ Juny de 2024

Signatura:

Laura C. Úbeda Cuspinera

Membre de:

LE
RU

Reconeixement internacional de l'excel·lència

B:KC

Barcelona
Knowledge
Campus

Health Universitat
de Barcelona
Campus

Resum

El present treball explora una qüestió actual i present en la nostra quotidianitat: els estereotips sexistes i la seva presència a les xarxes socials. La tasca que es duu a terme té com a objectiu analitzar els estereotips i sistematitzar els mecanismes que s'empren quan aquests apareixen a les xarxes socials. Per tal de poder assolir l'objectiu, ens basem en una mostra del corpus EXIST 2021, que anomenem EXIST 2024 – UBersion i que conté 645 missatges que són sexistes i que pertanyen a la categoria d'estereotips i dominació. Aquest nou corpus s'ha reanotat verificant si realment són sexistes, quin tipus d'estereotip contenen, si són implícits i si s'hi pot observar ironia. Els resultats mostren les quantitats totals de cadascuna de les categories i revelen resultats estadísticament significatius en la relació entre l'explicitud i l'expressió de sexisme.

Paraules clau: estereotips sexistes, xarxes socials, corpus, implícitud, ironia

Abstract

The present work explores a current issue in our daily lives: sexist stereotypes and their presence on social media. The task undertaken is to analyse the stereotypes and systematise the mechanisms used when they appear on social media. In order to achieve this goal, we rely on a sample from the EXIST 2021 corpus, which we call EXIST 2024 – UBersion and which contains 645 messages that are sexist and belong to the category of stereotypes and dominance. This new corpus has been re-annotated to verify whether they are indeed sexist, what type of stereotype they contain, whether they are implicit, and whether irony can be observed. The results show the totals of each category and reveal statistically significant results in the relationship between explicitness and the expression of sexism.

Keywords: sexist stereotypes, social media, corpus, implicitness, irony

AGRAÏMENTS

M'agradaria començar aquests agraïments reconeixent la feina que ha fet la meva tutora, la Mariona Taulé. La seva dedicació i implicació en aquest treball han estat sempre un pilar que m'ha permès avançar a bon pas. No només això: els seus ànims, la seva proximitat i la seva qualitat humana m'han acompanyat en la realització d'aquestes pàgines.

Vull agrair també a la Montserrat Nofre la seva paciència, ajuda i disposició a l'hora de dur a terme aquelles tasques que em semblaven més difícils. El seu tracte amable i proper m'han facilitat les qüestions que em semblaven més feixugues.

De la mateixa manera, no puc deixar de donar les gràcies al meu company Pol Pastells, per facilitar-me la tasca d'extreure les dades d'Excel. El Pol és un d'aquells companys que fa fàcil allò que sembla difícil i sempre està disposat a donar un cop de mà.

Finalment, vull expressar el meu infinit agraïment al meu marit, el David Rodríguez; per ser la persona que sempre creu en mi, per la seva bondat i paciència, per la seva qualitat humana, pel seu amor incondicional.

ÍNDIX

1. Introducció.....	6
1.1. Justificació del projecte d'investigació.....	6
1.2. Estructura del treball.....	6
2. Marc teòric.....	8
2.1. Estereotips i sexisme a les xarxes.....	8
2.2. El corpus EXIST 2021.....	11
2.2.1. Tasques d' anotació d'EXIST 2021.....	11
3. Objectiu i preguntes d'investigació.....	13
4. Metodologia.....	14
4.1. Selecció de la mostra: EXIST 2024 – UBersion.....	14
4.2. Anàlisi del contingut del corpus EXIST 2024 – UBersion.....	14
4.3. Exemples d'anàlisi.....	17
5. Resultats.....	20
6. Conclusions.....	25
7. Bibliografia.....	27

1. INTRODUCCIÓ

1.1. Justificació del projecte d'investigació

El present treball explora una qüestió actual i present en la nostra quotidianitat: els estereotips sexistes i la seva presència a les xarxes socials. La tasca que es vol dur a terme té com a objectiu analitzar els estereotips i sistematitzar els mecanismes que s'empren quan aquests apareixen a les xarxes socials: quins trets lingüístics s'observen? Com denunciem el sexisme a les xarxes? Expressem el missatge de manera implícita o explícita? Fem servir la ironia o en prescindim? Es poden establir patrons lingüístics en els estereotips sexistes?

A més d'aquestes preguntes, existeixen dues raons principals per les quals em vaig decidir a seguir aquesta línia d'investigació:

Per una banda, el meu interès en el món digital, que ja forma part de les nostres vides i que impregna tots els àmbits del nostre dia a dia: des de la vida personal fins a la laboral. Individus de totes les edats i perfils vivim connectats permanentment a les xarxes i tenim la possibilitat de compartir missatges que qualsevol pot llegir.

Per altra banda, el sexisme és una realitat en la nostra societat. Com a dona, l'he vist en molts àmbits i l'he viscut de vegades. Detectar els seus trets lingüístics i entendre com funciona a les xarxes és el primer pas per poder evitar-lo: aquest treball és, doncs, la meva aportació a aquesta tasca.

1.2. Estructura del treball

En primer lloc, aquest treball presenta el marc teòric (Secció 2) en què es tracta el concepte d'estereotip i es fa una breu revisió de les investigacions que s'han ocupat de la qüestió. Més endavant, es tracta el tema del sexisme partint d'una definició del concepte i, a continuació, es revisa una part dels estudis que han abordat aquesta problemàtica i també s'ofereix una breu reflexió en què es parla del paper que té internet i el món digital a l'hora de parlar de sexisme a les xarxes.

El segon apartat del marc teòric presenta el corpus EXIST 2021, treball del qual beu directament el present estudi. Es resumeix breument quin és l'objectiu del corpus, l'anotació del mateix i com es van dur a terme. Finalment, també es mostren missatges d'exemple amb l'objectiu de fer més entenedor quin tipus de missatges conté el corpus EXIST 2021 i com es van etiquetar.

En la Secció 3 es plantegen l'objectiu i les preguntes d'investigació que han guiat aquesta investigació. En la Secció 4, s'exposa la metodologia, en què s'explica com s'ha

seleccionat la mostra d'aquest estudi i com s'ha analitzat i anotat per arribar a ser el corpus EXIST 2024 – UBersion.

La següent secció del treball és la de resultats (Secció 5), en el qual es fa una anàlisi quantitativa i qualitativa de la informació que s'ha obtingut. Finalment, un cop exposades les dades dels resultats de la investigació, es presenten les conclusions a les quals s'ha arribat (Secció 6).

2. MARC TEÒRIC

2.1. *Estereotips i sexisme a les xarxes*

Els estereotips de tota classe han estat presents des de fa força temps en la societat. Allport (1935) estableix una primera definició d'estereotip, que recupera en obres posteriors. Segons Allport, l'estereotip és el resultat d'un procés de categorització que es duu a terme atribuint unes característiques determinades a un grup social. Aquests trets atribuïts es generalitzen i deixen de banda les variacions individuals per passar a incloure a tot el conjunt d'individus que comparteixen certs trets identitaris.

L'estereotip és un procés que es realitza de forma ràpida i automàtica; d'aquesta manera, és un mecanisme que permet estalviar recursos cognitius i crear una mena de drecera, ja que simplifica les estructures i redueix la quantitat d'informació que cal processar. Els estereotips inclouen també elements avaluatius, motivacionals i emocionals que expressen una posició subjectiva cap a un grup social, que pot esdevenir objecte de prejudicis i discriminació (Allport et al., 1954).

Alguns exemples d'estereotip són que les dones no poden conduir (estereotip sexista) o que els immigrants són delinqüents (estereotip racista).

Més endavant, Lakoff (1987:115) cerca també una definició d'estereotip durant un capítol sencer d'una de les seves obres. D'entre totes les definicions que ofereix, cal destacar la de Putnam: un estereotip és una representació mental idealitzada que pot no ser precisa (Putnam, 1975: 147). D'entre tots els estereotips que es poden trobar actualment, el present treball se centra en els que estan relacionats amb el sexisme i que es troben a les xarxes socials.

Pel que fa als estereotips en general, molts autors s'han ocupat de la qüestió en la mateixa línia en què ho farà el present estudi, és a dir, des del treball amb corpus i detecció automàtica. La tasca DETEST 2022 (DETEction and classification of racial STereotypes in Spanish¹), presentada en el Workshop IberLEF 2022, té com a objectiu, d'una banda, identificar la presència d'estereotips racials o ètnics en comentaris a notícies publicades en mitjans digitals en espanyol i, de l'altra, classificar els estereotips identificats en una o més de les deu categories proposades pels autors, que corresponen a maneres diferents de veure els immigrants (per exemple, com una amenaça per a la salut pública o per a la seguretat dels ciutadans) (Ariza-Casabona et al., 2022). Schmeisser-Nieto, Nofre i Taulé (2022) subratllen la dificultat que existeix a l'hora d'identificar estereotips, ja que sovint s'expressen de manera

¹ <https://detestsiberlef.wixsite.com/detests>

implícita i que dificulta la tasca de detecció automàtica. Els mateixos autors presenten un corpus de comentaris a notícies relacionades amb la immigració anotat amb tretze criteris diferents d'implicitud que estableixen amb l'objectiu d'avaluar l'aplicabilitat dels mateixos.

D'Errico, Papapicco i Taulé (2022) analitzen detingudament els estereotips racials tenint en compte els efectes que causen en l'usuari la desinformació i les notícies falses. Les autores examinen cent articles de notícies italianes i en revisen el contingut per tal de codificar les característiques psicolingüístiques: entre elles, els estereotips racials o ètnics relacionats amb els immigrants.

En la mateixa línia, Bourgeade et al. (2023) aborden la qüestió dels estereotips racials des d'un punt de vista psicolingüístic i computacional. Les aportacions d'aquesta investigació són tres: proporcionar un corpus multilingüe de falsos rumors racials relacionats amb la immigració, un conjunt de directrius per a l'anotació de corpus racials i un corpus multilingüe italià, espanyol i francès anotat segons les directrius esmentades.

Quant a sexisme, caldrà establir, en primer lloc, una definició del concepte. El Consell d'Europa (2019) ho fa de la següent manera:

El sexisme és tot acte, gest, representació visual, paraula parlada o escrita, pràctica o comportament basat en la idea que un grup de persones són inferiors per raons de sexe, que es produeixi en l'esfera pública o privada, en línia o fora de línia, amb el propòsit o l'efecte de:

- i. atemptar contra la dignitat o els drets inherents a una persona o grup de persones; o
- ii. causar danys o patiments físics, sexuals, psicològics o socioeconòmics a una persona o grup de persones; o
- iii. crear un entorn intimidatori, hostil, degradant, humiliant o ofensiu; o
- iv. que constitueixi un obstacle per a l'autonomia i la plena realització dels drets humans d'una persona o grup de persones; o
- v. mantenir i reforçar els estereotips de gènere. (Consell d'Europa, 2019: 4)

Algunes investigacions que han tractat el sexisme i, més concretament, el sexisme a les xarxes socials, s'esmentaran a continuació. Estudis com el de Berg (2006) examinen les correlacions entre el sexisme no violent que s'observa en el dia a dia i el desenvolupament de simptomatologia traumàtica en les dones. La tasca que es duu a terme consisteix a mesurar subjectivament l'experiència del sexisme i revela una relació moderadament forta entre el sexisme quotidià i l'estrès posttraumàtic.

Per la seva banda, Chew i Kelley-Chew (2008) aprofundeixen en el sexisme subtil en el llenguatge: esmenten i treballen les qüestions dels mots masculins com a pseudogenèrics, l'efecte del llenguatge genèric i les actituds personals davant d'aquest llenguatge genèric. A més, subratllen la presència d'aquest masculí pseudogenèric en el seu àmbit, el legal. Algunes

de les paraules que mostren com a exemples d'aquests masculins pseudogenèrics són els mots anglesos *businessman*, *chairman*, *congressman*, *mankind*, *fireman* o *layman*, entre d'altres.

Quant a tasques de detecció automàtica, Fersini, Rosso i Anzovino (2018) van organitzar la tasca AMI, d'Identificació Automàtica de la Misogínia², en el workshop EVALITA 2018, que permet establir una categorització de comportaments misògins i fer una classificació a partir de missatges de Twitter en espanyol i en anglès. Aquesta mateixa tasca es realitza també a l'EVALITA 2020³, en aquest cas només en italià. Basile et al. (2019) duen a terme una tasca similar de detecció de discurs d'odi envers alguns col·lectius; entre ells, el de les dones a Twitter en el marc de SemEval 2019⁴. Així mateix, Frenda et al. (2019) també presenten un enfocament en el qual analitzen tuits en anglès per tal de detectar la misogínia i el sexisme.

Finalment, cal esmentar els treballs de Rodríguez-Sánchez et al. (2021 i 2022), proposats per identificar i categoritzar el sexisme en anglès i en espanyol. La primera d'aquestes propostes, a més, serà la que guiarà el present treball i se'n parlarà detalladament en la propera secció. La versió de 2022, per la seva banda, continua la tasca de detecció i classificació del sexisme començada en l'edició anterior i presenta diverses millores i ampliació del corpus (F. Rodríguez-Sánchez et al., 2022).

Tots aquests estudis sobre sexisme tenen en comú el fet que coincideixen amb la idea que internet, les noves tecnologies i les xarxes socials han afavorit l'increment del discurs sexista. Piñeiro-Otero i Martínez-Rolán afirmen que «[internet] es configura com un espai de desigualtat on es reproduïxen les relacions de poder i les pràctiques patriarcals, amplificades per la sensació d'anonimat i el seu efecte desinhibidor» (Piñeiro-Otero i Martínez-Rolán, 2021: 1). En la mateixa línia, Fox, Cruz i Lee (2015) defensen que el sexisme és freqüent en entorns com ara les xarxes socials, els fòrums o els videojocs. La seva investigació té per objectiu descobrir si l'anonimat i la interacció amb contingut sexista tenen influència en el comportament fora de les xarxes. L'estudi conclou que els participants anònims mostren un sexisme hostil més gran que aquells participants no anònims.

² <https://amievalita2018.wordpress.com/>

³ <http://www.evalita.it/2020>

⁴ <https://competitions.codalab.org/competitions/19935>

2.2. El corpus EXIST 2021

El corpus al voltant del qual es vertebrava el present treball és EXIST 2021 (Rodríguez-Sánchez et al., 2021). Aquest corpus es va utilitzar en la tasca compartida anomenada “sEXism Identification in Social neTworks” (EXIST) duta a terme en el Workshop IberLEF 2021.

El repte d’EXIST és detectar el sexisme a les xarxes socials. A més d’identificar-lo, EXIST es proposa analitzar el sexisme en un sentit ampli, que abraça des de la misogínia més explícita fins a altres expressions molt més subtils que contenen comportaments sexistes implícits.

Per tal de dur a terme aquesta tasca, es fan servir publicacions de la xarxa social Twitter (actualment, X) i de la xarxa social sense censura Gab.com (Gab). Per poder reunir aquests missatges, es defineixen uns termes clau (*keywords*) que s’empren habitualment per infravalorar el paper de les dones en la societat. Alguns d’ells són els noms *volante* (*mujer al*) o *florero* (*mujer*), el verb *fregar* o l’adjectiu *sumisa*, entre molts d’altres. Tots aquests termes van ser supervisats per dos experts en qüestions de gènere.

Cal afegir que, a més, el corpus es va dissenyar per detectar sexisme tant en anglès com en espanyol; per tant, es tracta d’una tasca de classificació multilingüe. Finalment, és necessari esmentar que el corpus EXIST 2021 està format per més d’11.000 missatges etiquetats en total: 5.701 missatges en espanyol i 5.644 missatges en anglès.

2.2.1. Tasques d’ anotació d’EXIST 2021

El repte que es planteja EXIST 2021 té dues subtasques d’ anotació principals:

La primera és una tasca de classificació binària, en què l’objectiu és identificar si un missatge és *sexista* o *no sexista*. Això inclou qualsevol tipus d’expressió sexista o fenòmens relacionats, com ara afirmacions descriptives sobre el sexisme o denúncies d’actes sexistes.

Un cop el missatge s’anota com a *sexista*, la segona tasca té com a objectiu categoritzar (etiquetar) quin *tipus de sexisme* conté. Les cinc categories proposades són les següents:

- Ideològic i de desigualtat: els missatges d’aquest grup contenen un missatge que desacredita el moviment feminista, rebutja la desigualtat entre homes i dones o presenta els homes com a víctimes oprimides per qüestions de gènere.
- Estereotips i dominació: els missatges que es classifiquen en aquest grup expressen idees falses sobre les dones, que suggereixen que elles són més adequades per a certs rols (mare, esposa, cuidadora de la família, fidel, tendra, afectuosa, submissa i molts d’altres), o bé volen dir que les dones són menys adequades per a certes tasques

(conducció i feines dures, entre d'altres) o bé hi ha afirmacions sobre que els homes són, en certa manera, superiors a les dones.

- **Cosificació:** els missatges que formen part d'aquest grup presenten les dones com a objectes, o assumeixen i descriuen qualitats que les dones han de complir, com ara l'acompliment de cànons de bellesa, la hipersexualització o el fet que els cossos de les dones han d'estar a disposició dels homes, entre altres.
- **Violència sexual:** els missatges categoritzats en aquest grup contenen suggeriments sexuals, peticions de favors sexuals o assetjament de naturalesa sexual.
- **Misogínia i violència no sexual:** els missatges classificats en aquest apartat són textos que expressen odi i violència cap a les dones.

A més a més, per tal d'exemplificar quin tipus de contingut es troba a cada categoria, a la Taula 1 es pot veure un exemple de missatge en cadascuna de les diferents classificacions:

Taula 1. Exemples de missatge per a cada tasca

Text	Task 1	Task 2
Where are all the white women at?	non-sexist	non-sexist
Feminism is a war on men, but it's also a war on women. It's a war on female nature, a war on femininity.	sexist	ideological-inequality
Woman driving, be careful!	sexist	stereotyping-dominance
No offense but I've never seen an attractive african american hooker. Not a single one	sexist	objectification
I wanna touch your tits..you can't imagine what I can do on your body.	sexist	sexual-violence
I hate misogyny more than I hate women	sexist	misogyny-non-sexual-violence

Font: EXIST 2021

Ateses aquestes dades, la informació que ofereix el corpus EXIST 2021 es pot resumir a la Imatge 1:

Imatge 1. Informació del corpus EXIST 2021

Font: Elaboració pròpia

3. OBJECTIU I PREGUNTES D'INVESTIGACIÓ

L'objectiu del present treball és analitzar els trets lingüístics que caracteritzen els estereotips sexistes a les xarxes socials i detectar quins són els patrons lingüístics més freqüents.

Tenint en compte aquest objectiu, les preguntes d'investigació que dirigeixen la investigació i l'anàlisi posterior són les següents:

PI1: Quins són els trets lingüístics que caracteritzen els estereotips sexistes a les xarxes socials?
S'empren els mateixos mecanismes per al sexisme que per a la denúncia del mateix sexisme?

PI2: Quins recursos són més habituals: expressar el missatge de manera implícita o explícita?
Es fa servir la ironia o se'n prescindeix?

PI3: Quins són els patrons lingüístics més freqüents en els estereotips sexistes?

4. METODOLOGIA

4.1. Selecció de la mostra: *EXIST 2024 – UBersion*

Per tal de poder assolir els objectius del treball de recerca, ens basarem en una mostra del corpus EXIST 2021. En concret, s'han seleccionat els missatges d'una de les cinc categories sexistes descrites en la Secció 2.2.1: estereotips i dominació. Més tard, aquests missatges s'han analitzat per tal d'identificar quins són els mecanismes més emprats per expressar aquest tipus de sexisme a les xarxes socials. Un cop extrets els missatges que corresponen a aquest subgrup es van obtenir 645 missatges, que són aquells que conformen el corpus d'aquest treball. Per tal de treballar amb les dades, s'ha fet servir el programa *Microsoft Excel* i la informació s'ha estructurat en columnes que contenen la següent informació: identificació de cadascun dels missatges (ID, un codi numèric), *data set* (en tots els casos, EXIST 2021), font (Twitter o Gab), llengua (espanyol), text (el text que es va analitzar i anotar amb les etiquetes descrites a la Secció 2).

Per tant, aquest conjunt de 645 missatges anotats com a sexistes i del tipus d'estereotip i dominació conformen el corpus d'estudi del present treball, anomenat corpus EXIST 2024 – UBersion.

4.2. Anàlisi del contingut del corpus EXIST 2024 – UBersion

Per tal de dur a terme l'anàlisi del corpus de 645 missatges dels quals es disposa, aquests s'han reanotat, tasca que és una de les aportacions principals d'aquest treball. Durant l'anàlisi, però, es va observar que hi havia missatges repetits (11), que no es van tenir en compte per al còmput final. Per tant, el treball té en compte un total de 634 missatges.

El procés d'anotació s'ha dut a terme en quatre fases:

En la primera fase, s'ha verificat si realment el text contenia un estereotip. D'aquesta manera, després d'una lectura acurada dels missatges, ha estat possible establir tres etiquetes: si el missatge posseeix un estereotip, se li assigna el valor 1; si, per contra, és un text de denúncia del sexisme, se li atorga el valor 0 i; finalment, s'han trobat certa quantitat de missatges inclassificables, als quals se'ls ha etiquetat amb el 2 i s'ha anomenat missatges nuls. Entre aquests textos inclassificables s'han inclòs tots aquells missatges que estan escrits en

altres llengües o tots aquells que no es comprenen a causa de la falta de context. Alguns exemples⁵ de missatges que s'han inclòs en cadascuna d'aquestes etiquetes són:

- (1) Un tribunal emiratí niega el divorcio a una mujer y la obliga a regresar "obediente" con su marido @fcarrionmolina <https://t.co/uX9yc7o7jl> (etiqueta 0 = missatge de denúncia)
- (2) @lindagisela74 Que rica putita obediente, afortunado tu marido de tener una mujer como tú, saludos (etiqueta 1 = missatge sexista)
- (3) Hasta la polla de tener que aguantar sus putas bipolaridades. No sé como lo hago para atraer la inestabilidad mental hacia mi. (etiqueta 2 = missatge nul)

En la segona fase, s'ha anotat el tipus d'estereotip davant del qual ens trobem. Per a aquesta categoria, es proposen 4 valors possibles: dones més adequades per a certs rols (etiqueta utilitzada: tipus 1), dones inapropiades per a algunes tasques (etiqueta utilitzada: tipus 2), els homes són superiors a les dones (etiqueta utilitzada : tipus 3) i, finalment, una categoria amb altres situacions, en què bàsicament es van documentar insults en diversos graus (etiqueta 4). Els exemples per a aquestes etiquetes són:

- (2) @lindagisela74 Que rica putita obediente, afortunado tu marido de tener una mujer como tú, saludos (etiqueta 1 = dones són més adequades per a certs rols)
- (4) @El_Triqui_ Mujer al volante, peligro constante y más si van de la mano se satanas! (etiqueta 2 = dones inapropiades per a algunes tasques)
- (5) Pagani y sú comentario machista"Él hombre es más fuerte qué la mujer"Cómo sé nota qué no Paris hermano para decir semejante estupidez #MesazaEnCasa #podemoshablar (etiqueta 3 = els homes són superiors a les dones)
- (6) @marselinouu @marcelino eres una niñata (etiqueta 4 = altres)

En la tercera fase, s'ha anotat la implicitud: és a dir, si l'estereotip s'expressa de manera implícita o explícita. Per tant, es tracta d'una categoria binària: s'assigna 1 quan el contingut és implícit i 0 per al contingut explícit.

- (7) Mira que me gusta el trabajo de @CarlosSadness pero su versión de "Mira que eres linda" de Antonio Machín no es nostálgica, ni innovadora como la presenta. La visión de mujer florero del vídeo es más bien arcaica. <https://t.co/TVpa0C93OS> (etiqueta 1 = implícit)
- (8) @Tita_Batres Que no vamos a votar por vos, marimacho (etiqueta 0 = explícit)

⁵ Els exemples es presenten tal com apareixen en els missatges publicats a les xarxes socials, no s'hi ha fet cap correcció.

En la quarta fase, es va anotar l'aparició de la ironia. Com en la tasca anterior, es va establir un criteri binari: s'assigna 1 per a la ironia i 0 per als missatges que no en tenen.

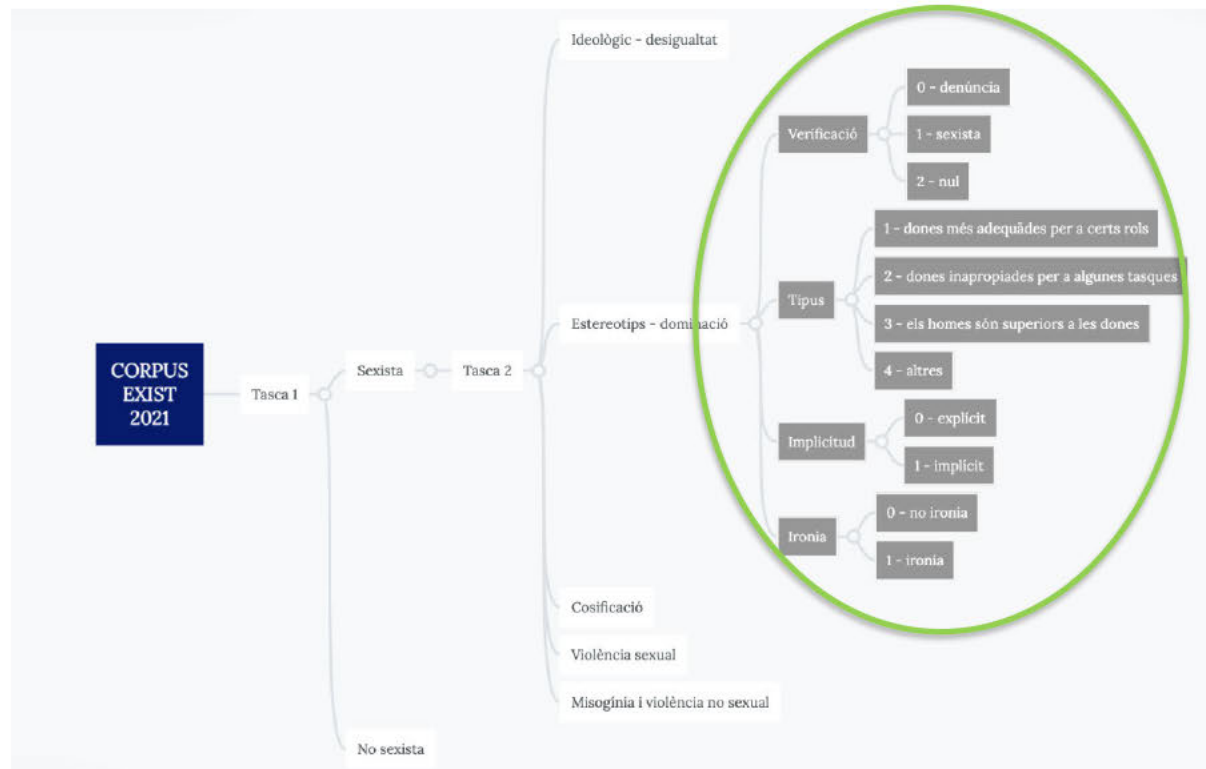
(9) La mayoría de las mujeres quieren ser esposas y madres y por lo tanto no pueden ser abogadas, pues llevar una vida de abogados les impide realizar labores domésticas. Esa fue la conclusión Bradley el juez del caso. Este argumento parece correcto y razonable para 1873. (etiqueta 1 = ironia)

(10) @EduAguirre7 Y tú sigues siendo una vergüenza de periodista, siempre en un partido tienes que meter a la de a huevo a Cristiano, joder ya déjalo en paz pareces puta niña de 15 años, eres una porquería, deberías dejar ese trabajo porque no eres neutro solo eres un FanBoy de mierda!!! (etiqueta 0 = no ironia)

Cal esmentar, a més, que el nombre d'annotadors del corpus va ser d'un únic individu: una dona de 33 anys.

Per tant, l'aportació del corpus EXIST 2024 – UBersion es resumeix en la Imatge 2:

Imatge 2. Aportació del corpus EXIST 2024 – UBersion

Font: Elaboració pròpia

4.3. Exemples d'anàlisi

En aquest apartat es descriuen els exemples del corpus EXIST 2024 – UBERsion analitzats per tal d'exemplificar tot allò que s'ha explicat en la Secció 4.2. A la Imatge 3 es pot observar com era la interfície de treball un cop el corpus va estar etiquetat:

Imatge 3. Interfície de treball

	A	E	F	G	I	J	K	L
	id	text	task1	task2	núncia (0) o	Tipus (1-4)	implicitud (1) o no (0)?	
1	3438	@lindagisela74 Que rica putita obediente, afortunado tu marido de tener una mujer como tú, saludos	sexist	stereotyj	1	1	0	0
2	3475	"Cuando las mujeres han podido comprar sus propias prendas deportivas en alguna tienda deben conformarse con la ta sexist	stereotyj	0	3	0	0	0
3	3490	Queremos que más mujeres participen conmigo , no para que me vean bien las feministas es que la mujer es más entregi sexist	stereotyj	1	1	0	0	0
4	3492	JAJA Waka Waka esto es Africa. Que papel triste, mediocre, decadente hace esta mujer. Nada mejor puesto el mote de Fl sexist	stereotyj	1	2	0	0	0
5	3494	Desde que nacemos nos enseñan a diferenciar a la perfección de lo que está bien o lo que está mal. ¿Sacar buenas notas? sexist	stereotyj	0	1	0	0	1
6	3509	@vivicanosaok Rubia tonta a full !!!!	sexist	stereotyj	1	3	0	0
7	3510	@tumbaburros @Bakslive @EstefaniaVeloZ Anda muy rebelde tú mujer Tumba	sexist	stereotyj	1	1	0	0
8	3532	la reconstrucción de personajes masculinos a femeninos (Spider Woman, Capitana Marvel, Supergirl...) apoya y ciment sexist	stereotyj	0	3	0	0	0
9	3579	@ExationMx Soy roja pero su fuera buen capitán cuidaría a sus elementos ahí está entonces cuál es el problema si senti sexist	stereotyj	1	1	0	0	0
10	3586	#Notallmen: me siento mal de no haber podido satisfacerte...Yo: Wey!... No te des tanta importancia se necesita muchí sexist	stereotyj	0	3	1	1	1
11	3593	Parte de la idiosincrasia es pensar que todas las mujeres son unas santas, que cuando hacen algo mal, fue por la culpa de sexist	stereotyj	1	1	1	0	0
12	3603	@mantonieta1536 @awizor @MIAREsproject Señora vaya a fregar la loza que ud no tiene nada que hacer aquí, como si sexist	stereotyj	1	1	0	0	0
13	3604	@PoppymrB Mujer al Volante!!!!	sexist	stereotyj	1	2	0	0
14	3621	@MISERYRIOT Rubia por lo tonta? bueno noNo sabía, debo chequear más tus historias de ig (?)	sexist	stereotyj	1	3	0	0
15	3624	@publico_es Es verdad...ella llegó un momento en el que ella se hartó de que la quisieran solo como la rubia tonta, eso sexist	stereotyj	0	3	0	0	0
16	3650	@MiercolesVier @macu2_0 @FranGRX1979 @Josefine_Table @Mcape7 @Persefoneoflove @Luisreef @LordWalden sexist	stereotyj	0	3	0	0	0
17	3667	@paulitacarasa... pobre, con tanta mujer al volante y va y se sienta junto a una rotonda !!!	sexist	stereotyj	1	2	0	1
18	3684	Yo creo que mi madre en verdad es una bollera reprimida o algo si no no me lo explico	sexist	stereotyj	1	2	0	1
19	3702	@dalessamauricio ESA Q TOCA EL BOMBO, ALGUIEN SE LE ANOMA, ,,,, ES UNA MARIMACHO, X DIOS Q DECADENCIA LA JC sexist	stereotyj	1	4	0	0	0
20	3737	@MarGallegos Los providaiproar mas promueve entienden la feminidad ideal precisamente desde la feminidad sin d sexist	stereotyj	0	1	0	0	0
21	3739	@Angry_cat_Y si ella no se sabe mi DNI? Sacando hasta topicos machistas inventados... Por esa regla de tres, tendrías q sexist	stereotyj	0	2	0	0	0
22	3756	@t_am_a_Nephilim @VilgrePatricia @meli_block @edvolpa Lo que pasa que a las señoritas de hoy soo les importa su c sexist	stereotyj	1	1	1	0	0
23	3757	Estoy viendo Popeye, el capítulo se llama: "Las mujeres no deben conducir, mujer al volante, peligro constante" Por la r sexist	stereotyj	0	2	0	0	0
24	3790	♦ Inferior por ser mujer ♦ Adicción a esnifar smegma ♦ 100% sumisa ♦ Amor por las futas ♦ Descerebrada del sexo ♦ sexist	stereotyj	1	3	0	0	0

Font: Elaboració pròpia

En aquest cas, les columnes de treball mostren la verificació (columna I), el tipus d'estereotip (columna J), l'implicitud (columna K) i la ironia (columna L).

A continuació, s'explica l'anotació dels missatges del corpus amb l'objectiu de fer més entenedor l'anàlisi de cadascun dels 634 missatges.

Taula 2. Exemples d'anotació del corpus EXIST 2024 – UBERsion

Exemple	ID	Text	V ⁶	Tipus ⁷	Impl.	Ironia	Comentaris
1	10011	Un tribunal emiratí niega el divorcio a una mujer y la obliga a regresar "obediente" con su marido @fcarrionmolina https://t.co/uX9yc7o7jl	0	1	0	1	És un missatge de denúncia, en què se subratlla el rol que se suposa que ha de tenir la dona (obedient). El text no presenta implicitud, però

⁶ V = verificació

⁷ tipus 1 = dones més adequades per a certs rols
tipus 2 = dones inapropiades per a algunes tasques
tipus 3 = els homes són superiors a les dones
tipus 4 = altres

							sí certa ironia en l'ús de les cometes.
2	3438	@lindagisela74 Que rica putita obediente, afortunado tu marido de tener una mujer como tú, saludos	1	1	0	0	És un missatge sexista, en què se subratlla el rol que se suposa que ha de tenir la dona (obedient). El text és explícit i no hi ha ironia.
3	10101	Hasta la polla de tener que aguantar sus putas bipolaridades. No sé como lo hago para atraer la inestabilidad mental hacia mi.	2	-	-	-	Encara que el missatge és malsonant, no està clar que es tracti de contingut sexista per falta de context. En aquest cas, el text es va etiquetar amb el valor 2 de verificació.
4	4168	@El_Triqui_ Mujer al volante, peligro constante y más si van de la mano se satanas!	1	2	0	0	És un text sexista, en el qual es dona a entendre que les dones no són aptes per a certes tasques (la conducció). El text és explícit i no hi ha ironia.
5	5281	Pagani y sú comentario machista"Él hombre es más fuerte qué la mujer"Cómo sé nota qué no Paris hermano para decir semejante estupidez #MesazaEnCasa #podemoshablar	0	3	1	0	És un text de denúncia, en el qual es denuncia la idea que l'home és més fort que la dona (homes superiors a les dones). El text és implícit perquè cal cert coneixement del món (qui és Pagani o qui és qui porta els fills al món). No hi ha ironia.
6	4534	@marselinouu @marcelino eres una niñata	1	4	0	0	És un text sexista que conté una desqualificació (<i>niñata</i>). El missatge és explícit i no és irònic.
7	5966	Mira que me gusta el trabajo de @CarlosSadness pero su versión de "Mira que eres linda" de Antonio Machín no es nostálgica, ni innovadora como la presenta. La visión de mujer	0	2	1	0	El text denuncia el sexisme. En aquest cas, s'està denunciant amb el rol de <i>mujer florero</i> (dones no són aptes per a certes tasques). Hi ha un grau

		florero del vídeo es más bien arcaica. https://t.co/TVpa0C93OS					d'implicitud perquè cal tenir coneixement que no apareix al missatge. No hi ha ironia.
8	10277	@Tita_Batres Que no vamos a votar por vos, marimacho	1	4	0	0	És un text sexista que conté una desqualificació (<i>marimacho</i>). El missatge és explícit i no és irònic.
9	6448	La mayoría de las mujeres quieren ser esposas y madres y por lo tanto no pueden ser abogadas, pues llevar una vida de abogados les impide realizar labores domésticas. Esa fue la conclusión Bradley el juez del caso. Este argumento parece correcto y razonable para 1873.	0	1	0	1	El missatge podria semblar sexista del tipus 1 (dones més adequades per a certs rols) però, si es llegeix fins al final, s'aprecia un grau d'ironia en l'última frase, motiu pel qual es considera un missatge de denúncia.
10	9290	@EduAguirre7 Y tú sigues siendo una vergüenza de periodista, siempre en un partido tienes que meter a la de a huevo a Cristiano, joder ya déjalo en paz pareces puta niña de 15 años, eres una porquería, deberías dejar ese trabajo porque no eres neutro solo eres un FanBoy de mierda!!!	1	4	0	0	El text és sexista que conté una desqualificació (<i>puta niña</i>). No és implícit i no hi ha ironia.

Font: Elaboració pròpia

5. RESULTATS

A continuació es farà un resum de les dades obtingudes:

Taula 3. *Quadre resum de les dades*

nombre total missatges = 645

nombre de missatges vàlids (sense els repetits) = 634

Verificació	Missatges anotats	% respecte els missatges vàlids
Denúncia	196	30,91
Sexista	410	64,66
Nuls	28	4,41

Tipus de sexisme ⁸	Missatges anotats	% respecte els missatges (denúncia + sexisme)
Tipus 1 = dones més adequades per a certs rols	223	36,86
Tipus 2 = dones inapropiades per a algunes tasques	146	24,13
Tipus 3 = els homes són superiors a les dones	97	16,03
Tipus 4 = altres	139	22,30

Implicitud	Missatges anotats	% respecte els missatges (denúncia + sexisme)
Implícit	181	29,9
Explícit	424	70,1

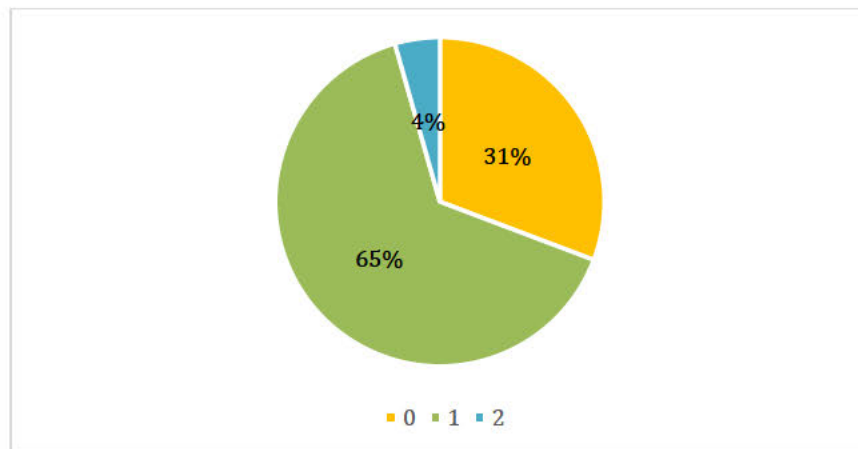
Ironia	Missatges anotats	% respecte els missatges (denúncia + sexisme)
Sí	90	14,9
No	515	85,1

Font: Elaboració pròpia

⁸ En aquest recompte no es tenen en compte els missatges nuls. Per tant, el càlcul es fa sobre el total de 605: missatges sexistes i de denúncia.

Pel que fa a quins són els trets lingüístics que caracteritzen els estereotips sexistes a les xarxes socials i a la qüestió de si s'empren els mateixos mecanismes per al sexisme que per a la denúncia del mateix sexisme, la Figura 1 mostra els resultats obtinguts que són els següents: 196 missatges són de denúncia (valor 0), 410 són sexistes (valor 1) i 28 són nuls (valor 2).

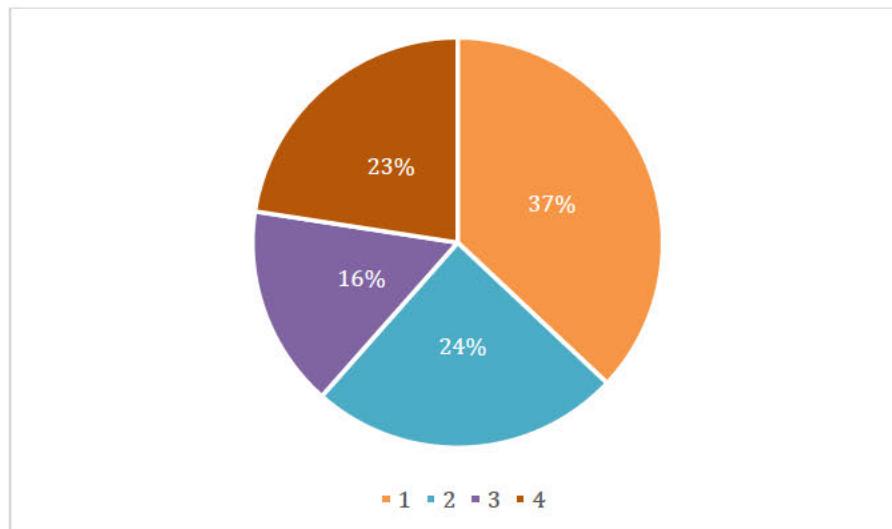
Figura 1. *Resultats de la verificació*

Font: Elaboració pròpia

La Figura 2 mostra el tipus de sexisme, els resultats són:

Figura 2. *Tipus de sexisme*

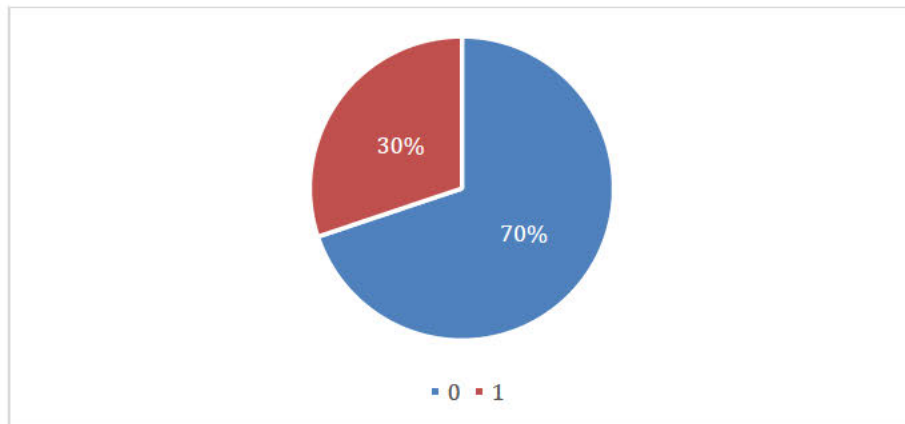
Font: Elaboració pròpia

En aquest cas, les dades obtingudes mostren que 223 missatges contenen sexisme del tipus 1 (dones més adequades per a certs rols), 146 missatges contenen sexisme del tipus 2 (dones inapropiades per a algunes tasques), 97 missatges contenen sexisme del tipus 3 (els

homes són superiors a les dones) i, finalment, 139 missatges contenen sexisme del tipus 4, categoria en què s'engloben diverses altres situacions, especialment insults i desqualificacions (*lagartona, niñata, marimacho, loca, mojigata o nenaza*, entre d'altres).

Pel que fa als recursos més habituals, s'han etiquetat els missatges que s'expressen de manera implícita o explícita. Els resultats es presenten a la Figura 3:

Figura 3. *Expressió de manera implícita o explícita*

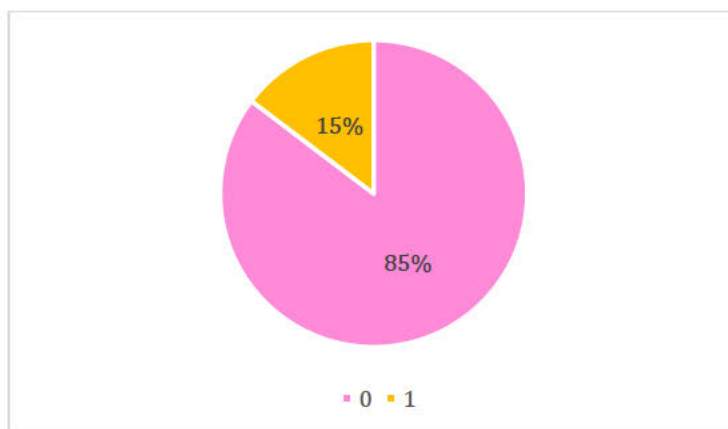

Font: Elaboració pròpia

Els resultats mostren que 424 missatges són explícits (valor 0) i 181 són implícits (valor 1).

Així mateix, pel que fa a l'ús de la ironia (Figura 4), els resultats són els següents:

Figura 4. *Expressió de la ironia*

Font: Elaboració pròpia

Del total de missatges etiquetats, 515 no són irònics (valor 0) i 90 sí que ho són (valor 1).

Sobre la qüestió de quins són els patrons lingüístics més freqüents en els estereotips sexistes, durant la lectura i anotació del corpus es van afegir notes a mesura que s'anaven detectant patrons que es repetien. Les expressions que es van detectar i la seva ocurrència per ordre de freqüència es mostren a la Taula 4:

Taula 4. *Patrons lingüístics més freqüents en els estereotips sexistes a les xarxes*

Patró lingüístic	Ocurrència (nº vegades)
mujer florero	52
mujer sumisa	47
mujer al volante	40
nenaza	35
mujer obediente	32
rubia tonta	29
niñata	15
marimacho	15
mansplaining	11
lagartona	10
mojigata	10
mujer reprimida	7
loca	5
mosquita muerta	1
mujer delicada	1

Font: Elaboració pròpia

A més, també s'ha comprovat si hi ha una relació significativa entre les variables de verificació (sexisme / denúncia) i l'expressió d'implicitud o d'ironia. Per dur a terme aquesta anàlisi, s'ha emprat el programa PSPP⁹.

Pel que fa a la implicitud, es partia de la hipòtesi que els missatges sexistes serien més explícits. Les dades obtingudes sobre aquest punt es presenten a la Taula 5:

⁹ <https://www.gnu.org/software/pspp/>

Taula 5. *Relació entre la verificació i l'implicitud*

tipus × implicitud					
			implicitud		Total
			explícit	implícit	
tipus	Denúncia	Recompte	115	71	186
		% Total	19,0%	11,7%	30,7%
	Sexisme	Recompte	295	103	398
		% Total	48,8%	17,0%	65,8%
	Nuls	Recompte	14	7	21
		% Total	2,3%	1,2%	3,5%
Total	Recompte	424	181	605	
	% Total	70,1%	29,9%	100,0%	

Font: Elaboració pròpia amb PSPP

Els resultats ens permeten establir que sí que existeix una relació entre aquests dos trets i que els missatges de la categoria sexisme són més explícits que els de denúncia ($\chi^2=9,26$ | $p < 0,05$).

Quant a la ironia, a partir de la lectura s'havia formulat la hipòtesi que els missatges de denúncia presentaven més ironia que els sexistes. Les dades obtingudes es mostren a la Taula 6:

Taula 6. *Relació entre la verificació i la ironia*

tipus × ironia					
			ironia		Total
			No	Sí	
tipus	Denúncia	Recompte	157	29	186
		% Total	26,0%	4,8%	30,7%
	Sexisme	Recompte	341	57	398
		% Total	56,4%	9,4%	65,8%
	Nuls	Recompte	17	4	21
		% Total	2,8%	,7%	3,5%
Total		Recompte	515	90	605
		% Total	85,1%	14,9%	100,0%

Font: Elaboració pròpia amb PSPP

En aquest cas, les dades no permeten corroborar la hipòtesi: els missatges de denúncia no són més irònics que els sexistes ($\chi^2=0,46$ | $p > 0,79$).

6. CONCLUSIONS

L'objectiu entorn del qual s'estructura el present treball és analitzar els trets lingüístics que caracteritzen els estereotips sexistes a les xarxes socials i detectar quins són els patrons lingüístics més freqüents.

Atès aquest objectiu, les preguntes d'investigació i posterior anàlisi tracten d'assolir l'objectiu i de donar resposta als interrogants que s'han plantejat.

Pel que fa a la verificació dels missatges etiquetats al corpus EXIST 2024 – UBersion, s'observa que, aproximadament, un terç dels missatges no són sexistes en si mateixos, sinó que volen expressar denúncia sobre el sexisme. No obstant això, en aquest terç també hi apareixen els anomenats missatges nuls, que es van excloure de l'anàlisi. A continuació, els missatges que sí que són sexistes i els de denúncia s'han reanotat per tal d'establir quin tipus de sexisme hi apareix. D'aquesta manera, es pot comprovar que sovint hi ha trets compartits a l'hora d'expressar els estereotips sexistes i de denunciar-los. El tipus més comú d'estereotip és aquell que defensa que les dones són més adequades per a certs rols, seguit de la idea que les dones són inapropiades per a algunes tasques i del grup de missatges diversos, en què s'inclouen sobretot insults i desqualificacions (*lagartona*, *niñata*, *marimacho*, *loca*, *mojigata* o *nenaza*, entre d'altres). Per acabar, els missatges menys comuns són els del grup que defensa que els homes són superiors a les dones.

Quant a la qüestió de la implicitud, set de cada deu missatges són explícits. A més, s'ha pogut demostrar estadísticament que els missatges que contenen estereotips sexistes són més explícits que els de denúncia. Per tant, es pot concloure que l'explicitud és una característica del llenguatge sexista a les xarxes socials.

La ironia, en canvi, apareix en molt pocs missatges (el 15% del corpus EXIST 2024 – UBersion). A partir de la lectura que s'ha dut a terme durant l'anotació, es va aventurar que els missatges de denúncia presentarien ironia més habitualment que els missatges que contenen estereotips sexistes. Les dades, però, no han permès corroborar la hipòtesi i, per tant, no es pot afirmar que els missatges de denúncia siguin més irònics que els que són sexistes.

Finalment, pel que fa als patrons lingüístics més freqüents en els estereotips sexistes a les xarxes socials, els resultats indiquen que *mujer florero*, *mujer sumisa* y *mujer al volante* són les combinacions més habituals; emprades tant per produir un missatge amb estereotip sexista com per denunciar-lo.

En conclusió, l'anàlisi duta a terme ha permès identificar i caracteritzar alguns dels estereotips sexistes davant dels quals ens podem trobar quan naveguem per les xarxes socials.

S'ha pogut comprovar que els missatges sexistes mostren una certa tendència a manifestar-se de manera explícita, fent ús de recursos lingüístics relacionats amb els rols tradicionals i patriarcal que la dona hauria d'assolir.

A més, les dades anotades al corpus EXIST 2024 – UBersion també han possibilitat fer una classificació dels estereotips sexistes més habituals i ha permès observar que les expressions lingüístiques sexistes apareixen tant als missatges sexistes com als de denúncia.

Les contribucions principals del present treball són: en primer lloc, l'anàlisi i reanotació del corpus EXIST 2024 – UBersion amb les quatre tasques descrites a la Secció 4 i; en segon lloc, l'anàlisi quantitativa i qualitativa de la mostra seleccionada.

Així i tot, el present estudi també té algunes limitacions que cal esmentar. En primer lloc, el corpus EXIST 2024 – UBersion, encara que és representatiu, no pot reflectir les dinàmiques de totes les xarxes socials. Caldria, doncs, continuar estudiant i anotant les qüestions que s'han presentat. En segon lloc, cal esmentar que l'anotació i classificació dels textos que conformen el corpus EXIST 2024 – UBersion també estan subjectes a la interpretació i subjectivitat de l'anotadora, la qual cosa podria tenir com a conseqüència el biaix en l'etiquetatge d'alguns missatges.

De cara al futur, resultaria especialment interessant continuar la línia marcada per aquest treball i ampliar el corpus d'estudi, incloent-hi més missatges i més anotadors (d'edats i gèneres diferents) per tal d'analitzar els missatges des d'altres perspectives. A més, seria igualment interessant continuar millorant les eines de detecció automàtica d'estereotips sexistes per tal d'ajudar a construir entorns virtuals més respectuosos i segurs. Finalment, caldrà continuar treballant en la importància d'una bona educació digital i no digital, per ajudar a combatre des de zero els estereotips sexistes en la vida, en general, i en el llenguatge, en particular.

7. BIBLIOGRAFIA

- Allport, Gordon W. (1935). Attitudes. *A Handbook of Social Psychology*. Clark University Press. 798–844.
- Allport, Gordon W., Clark, Kenneth i Pettigrew, Thomas (1954). *The nature of prejudice*. Addison-Wesley Publishing Company.
- Ariza-Casabona, Alejandro; Schmeisser-Nieto, Wolfgang S.; Nofre, Montserrat; Taulé, Mariona; Amigó, Enrique; Chulvi, Berta i Rosso, Paolo (2022). Overview of DETESTS at IberLEF 2022: DETECTION and classification of racial STereotypes in Spanish. *Procesamiento Del Lenguaje Natural*, 69, 217-228. <https://doi.org/10.26342/2022-69-19>
- Basile, Valerio; Bosco, Cristina; Fersini, Elisabetta; Nozza, Debora; Patti, Viviana; Pardo, Francisco; Rosso, Paolo i Sanguinetti, Manuela (2019). SemEval-2019 Task 5: Multilingual Detection of Hate Speech Against Immigrants and Women in Twitter. *Proceedings of the 13th International Workshop on Semantic Evaluation*, 54-63. <https://doi.org/10.18653/v1/S19-2007>
- Berg, Susan H. (2006). Everyday Sexism and Posttraumatic Stress Disorder in Women: A Correlational Study. *Violence Against Women*, 12(10), 970-988. <https://doi.org/10.1177/1077801206293082>
- Bourgeade, Tom; Cignarella, Alessandra T.; Frenda, Simona; Laurent, Mario; Schmeisser-Nieto, Wolfgang. S.; Benamara, Farah; Bosco, Cristina; Moriceau, Véronique; Patti,

- Viviana i Taulé, Mariona (2023). A Multilingual Dataset of Racial Stereotypes in Social Media Conversational Threads. *Findings of the Association for Computational Linguistics: EACL 2023*. 686-696. <https://doi.org/10.18653/v1/2023.findings-eacl.51>
- Chew, Pat K. i Kelley-Chew, Lauren K. (2008). *Subtly Sexist Language*. 16(3), 643-678. https://scholarship.law.pitt.edu/fac_articles/23/
- D'Errico, Francesca; Papapicco, Concetta i Taulé, Mariona. (2022). 'Immigrants, hell on board': Stereotypes and prejudice emerging from racial hoaxes through a psycholinguistic analysis. *Journal of Language and Discrimination*. 6(2). 191-212. <https://doi.org/10.1558/jld.21228>
- Fersini, Elisabetta; Rosso, Paolo i Anzovino, Maria (2018). *Overview of the Task on Automatic Misogyny Identification at IberEval 2018*. 2150. 214-228. <https://ceur-ws.org/Vol-2150/overview-AMI.pdf>
- Frenda, Simona; Ghanem, Bilal; Montes-y-Gómez, Manuel i Rosso, Paolo (2019). Online Hate Speech against Women: Automatic Identification of Misogyny and Sexism on Twitter. *Journal of Intelligent & Fuzzy Systems*, 36(5), 4743-4752. <https://doi.org/10.3233/JIFS-179023>
- Piñeiro-Otero, Teresa i Martínez-Rolán, Xabier (2021). Eso no me lo dices en la calle. Análisis del discurso del odio contra las mujeres en Twitter. *El Profesional de la información*. 30(5). <https://doi.org/10.3145/epi.2021.sep.02>

Putnam, Hilary (1975). The Meaning of «Meaning». *Mind, language and reality*. Cambridge University Press. 215-271.

Rodríguez-Sánchez, Francisco; Carrillo-de-Albornoz, Jorge; Plaza, Laura; Mendieta-Aragón, Adrián; Marco-Remón, Guillermo; Makaienko, Maryna; Plaza, María; Gonzalo, Julio; Spina, Damiano i Rosso, Paolo (2022). Overview of EXIST 2022: sEXism Identification in Social NeTworks. *Procesamiento del Lenguaje Natural*, 69, 229-240. https://doi.org/10.1007/978-3-031-28241-6_68

Rodríguez-Sánchez, Francisco; Carrillo-de-Albornoz, Jorge; Plaza, Laura; Gonzalo, Julio; Rosso, Paolo; Comet, Miriam i Donoso, Trinidad (2021). Overview of EXIST 2021: sEXism Identification in Social NeTworks. *Procesamiento del Lenguaje Natural*, 67, 195-207. https://doi.org/10.1007/978-3-031-28241-6_68

Schmeisser-Nieto, Wolfgang S., Nofre, Montserrat i Taulé, Mariona. (2022). Criteria for the Annotation of Implicit Stereotypes. *Proceedings of the Thirteenth Languages Resources and Evaluation Conference*. 753-762. <https://aclanthology.org/2022.lrec-1.80>